

Bük-hegyi földtani alapszelvény (Pz-32) – NP részterület természetvédelmi kezelési tervdokumentációja

Megalapozó dokumentáció

1. Általános adatok

1.1. A tervezési terület azonosító adatai

a) Közigazgatási elhelyezkedése

Megye: Borsod-Abaúj-Zemplén

Település: Szendrőlád, a

zártkert 664/2b (teljes alrészlet), valamint a zártkert 664/2a hrsz.-ból az

Sorszám	EOV X	EOV Y
1	333574	775147
2	333559	775183
3	333560	775195
4	333568	775198
5	333577	775200
6	333589	775200
7	333584	775213
8	333535	775188

EOV koordinátákkal lehatárolt 0,0853 ha kiterjedésű rész, valamint a 663 hrsz.-ból az

Sorszám	EOV X	EOV Y
1	333584	775213
2	333582	775221
3	333540	775198
4	333535	775188

EOV koordinátákkal lehatárolt 0,0376 ha kiterjedésű rész;

összkiterjedésében 0,3007 ha, súlyponti EOV koordinátái: X= 775184,59 Y= 333569,80

A terület megközelítése: Szendrőlád községtől délre emelkedik a Bük-hegy (Pál-hegy), amelynek nyugati oldalán, egy régi kőfejtőben található meg az alapszelvény. A feltárás Edelény felől jöve, átkelve a Bódván, földutakon vagy tovább menve az országúton, azt hegyesszögben metsző, dél felé haladó földúton érhető el.

b) a védettségi kategóriája: **Aggteleki Nemzeti Park részterület**

c) Védelemre tervezett természeti terület esetében a működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság: Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság

d) Tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság: Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség

e) Tervezési területtel átfedő, európai közösségi jelentőségű, vagy nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó terület megnevezése és sorszáma: Aggteleki-karszt és peremterületei HUAN20001

1.2. A tervezési terület természetvédelmi rendeltetése

a) A természetvédelmi oltalom alatt álló terület természetvédelmi, tájvédelmi stb. rendeltetése

13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet az Aggtelek- Rudabánya- Szendrői hegység földtani alapszelvényeinek védetté nyilvánításáról

b) A védetté nyilvánítási eljárás alatt álló területek esetében a tervezési terület természetvédelmi, tájvédelmi rendeltetése

A Szendrőlád, Bük-hegy országos jelentőségű védett természeti terület sajátos kezelésű részterületévényilvánítását az ott található Pz-32 számú földtani alapszelvény teszi indokolttá, amely a *Bükhegyi Márvány Formáció* típus-előfordulása, szakirodalmi hivatkozási helye, bemutatásra és megőrzésre alkalmas feltárása.

A tervezési területen a természetvédelem eszközeivel azt kell elérni, hogy az alapszelvény huzamos ideig betölthesse tudományos és természetvédelmi funkcióját, azaz, hogy az adott földtörténeti korok eseményeinek és képződményeinek, egyben a létrejöttükhöz szükséges földtörténeti időnek a reprezentánsa legyen.

c) Európai közösségi és egyéb nemzetközi kijelölésből származó rendeltetés

1.3. Ingatlan-nyilvántartási adatok

Település neve	Hrsz.	Kiterjedés	Művelési ág	Tulajdonosi csoport/kezelő
Szendrőlád	664/2b	teljes hrsz.	kivett	magán + Magyar Állam/ANPI
Szendrőlád	664/2a	0,0853 ha	legelő	magán + Magyar Állam/ANPI
Szendrőlád	663	0,0376	legelő	Magyar Állam/ANPI

1.4. A tervezési területre vonatkozó egyéb hatályos előírások

2. A tervezési terület állapotának leírása

2.1. Környezeti elemek

A tervezési terület az *Aggtelek-Rudabányai-hegyvidék* középtájon belül a 90 km² területű *Bódva-völgy* kistáj területén található. Ez a kistáj a Bódva-völgy középső szakaszát foglalja

magába, amely két szélesebb tektonikus völgymedencéből és az ezeket összekötő szurdokszakaszokból áll. A völgymedencék teraszosak, a szurdokos részek terasztalanok. A tengerszint feletti magasság 140 és 180 m között változik. A relatív relief átlagos értéke: 40 m/km². Az átlagos vízfolyássűrűség 1,9 km/km².

A kistáj alapját triász időszi karbonátos kőzetek adják, de jelenleg a felszín 60%-át pleisztocén üledékek, 30%-át holocén folyóvízi üledékek és 10%-át triász kőzetek borítják. Jellemző szerkezeti irány az ÉÉK-DDNy, ezt követi a Bódva folyó epigenetikus, antecedens völgye is, mely helyenként pliocén lignitet rejt.

A kistáj a mérsékelt hűvös-mérsékelt nedves kategóriába tartozik, déli részén már viszont a mérsékelt száraz kategória jellemző. Az átlagos évi napsütéses órák száma 1800. A középhőmérséklet sokévi átlaga 8,5-8,8 °C között változik. Az évi csapadék átlaga 640-660 mm. A téli időszakban átlagosan 55 nap hótakaróval való borítottság jellemző. Az ariditási index 1,00-1,12 között változik. Leggyakoribbak a völgy iránya miatt az É-D-i irányú szelek, amelyek átlagos sebessége 2 m/s. Az éghajlati és domborzati viszonyok a kevésbé hőigényes mezőgazdasági kultúráknak kedveznek.

A kistáj fő folyója és vízgyűjtője a Bódva. A folyón a tavaszi és a nyári árvizek a jellemzők. Néhol intenzív a völgy feltöltődése is. Egyetlen állóvíze a Bódva egyik levágott kanyarulata Komjáti mellett. A Bódva-völgy peremén néhány bővízü forrás is fakad. A völgytalp alatt a talajvíz 2-4m mélyen van.

A kistáj talajainak 98%-át nyers öntés és réti öntés talajok teszik ki.

2.2. Élettelen természeti értékek

A tervezési terület egy felhagyott kőfejtő Szendrőládtól délre, a Bük-hegy (Pál-hegy) nyugati oldalában. A kb. 20 m magas feltárás a középső – felső-devon korú *Bükhegyi Márvány Formáció* típusszelvénye.

A formáció jellegzetes kifejlődése barnásfehér, világos barnássárga, vastagpados, durvakristályos mészkő. A szerkezetileg erősen igénybevett zónák menténa színe az ankeritesedés és a limonitosodás miatt okker- és barnássárga. Anyagváltozás miatti rétegzettség ritkán figyelhető meg. A kőzet átlagos szemcsenyagysága 100-400 µm, CaCO₃-tartalma átlagosan 95-97%. Oldási maradékának összetétele: szericit 53-62%, kvarc 23-30%, földpát 4-6%, klorit 4-7%, valamint kaolinit, agyagásványok és goethit.

A formációba tartozó üledékek a környezeténél magasabb helyzetű, jól szellőzött, oxigénben gazdag karbonát-platfomon képződtek.

Ósmaradvány az erős átkristályosodás (zöldpala fáciesű metamorfózis) miatt nem található benne, bár a Kecskés-hegy fehér, tiszta karbonátos kifejlődésében Crinoidea töredékek ismerhetők fel. Korát települési viszonyai és már formációkhoz való helyzete alapján középső – kora-devonnak határozták meg.

2.3. Biológiai jellemzők

A tervezési terület bányaudvara 2-3 éve lett kitakarítva. Nyugati része növényzettől mentes, de a fal felé közeledve megjelennek az idősebb, fás szárú növények, amelyek lombfakadás után igencsak eltakarják a falat. A növényzet sűrűsége viszont lehetővé teszi a fal megközelítését és tanulmányozását. Védett faj, vagy Natura2000 jelölő faj nem található a feltárások területén.

2.4. Táj- és kultúrtörténeti adottságok

A földtani alapszelvény fontos eleme a tájképnek. Kultúrtörténeti jelentősége nincs.

2.5. Oktatás, kutatás

A Szendrőlád, Bük-hegy földtani alapszelvényről és közvetlen környékéről nem ismeretes komplex természetvédelmi tárgyú feldolgozás, ugyanakkor a környék földtani viszonyait nemzedékek óta kutatják a földtan művelői.

A szervezett földtani kutatást a bécsi Geológiai Intézet indította a 19. szd. második felében, majd a 20. században magyar kutatók folytatták. A kutatás máig sem jutott teljesen nyugvópontra, mivel a Szendrői-hegység minden bizonnyal a legbonyolultabb földtani szerkezetű és felépítésű hazai tájegység, így kutatása még számos érdekességgel szolgálhat.

Schréter Z. (1929) a Szendrői-hegység képződményeit egy, a tiszta mészkőtől a lemezes mészkövön és palán át a „parti homokkő fáciesig” terjedő felső-karbon szedimentációs ciklusnak értelmezte. Ugyancsak ő térképezte a magyar geológusok közül elsőként a hegység egészét (1952). Földvári A. (1942) az egyes sorozatokat három egymásra tolt, északi vergenciájú pikkelynek tekintette, és felhívta a figyelmet a jelentős vízszintes elmozdulásokra. Balogh K. (1949) egy negyedik sorozatot, illetve pikkelyes rátolódást is megkülönböztetett. Reich L. (1952) két nagyobb szerkezeti egységet különített el: a helyben maradt (kváziautochton) *rakacai egységet*, és az erre rátolódott *abonyi egységet*. Jámbor Á. (1961) 1:25 000 méretarányú földtani térképet szerkesztett, és az addigiaknál jóval részletesebb, kifejezőbb jellemzést adott a hegységet felépítő litosztratigráfiai egységekről. Az időközbeni faunavizsgálatok alapján a hegység paleozóos képződményeinek egészét folyamatos devon időszaki üledékképződés eredményének tartotta. Raincsákné Kosáry Zs. (1978) sokrétű ásvány-közzettani, geokémiai és szerkezetföldtani vizsgálatokat végzett. Munkája mindaddig az egyetlen monográfia a Szendrői-hegységről. Álláspontja szerint a képződmények egy olyan antiklinálist formálnak, melynek déli szárnya többszörösen felpikkelyeződött.

A rétegtani megismerés terén a döntő áttörést az addig gyakorlatilag ősmaradvány-mentesnek vélt képződmények conodonta-vizsgálatai tették lehetővé. Kovács S. et. al. (1983) devon és karbon conodonta-faunákat is leírtak, és a pontos rétegtani besorolás révén Kovács S. és PéroCs. (1983) kidolgozták a szendrői paleozóos képződmények fáciesmodelljét.

A szendrői-hegységi földtani kutatások és képződmények ezidáig legjobb áttekintését és a *Bükhegyi Márvány Formáció* ismérveinek összefoglalását Fülöp J. (1994) adja meg. Újabb, a témával foglalkozó cikk Kovács S. (1998, in Bérczi, Jámbor).

2.6. Gazdálkodási jellemzők

Magán a tervezési területen mezőgazdasági területhasználat nincs, viszont a Bük-hegy ezen része erdőállományban található, ezért időszakosan az erdőgazdálkodás fejthet ki hatást a feltárássra és a környezetre.

A tervezési területre irányuló idegenforgalom a természeti és tájképi értékek megtekintésére, a szabadidő eltöltésére irányul, bár nincs kialakított bemutatóhely, ismeretterjesztő tábla. A helyszínhez turistajelzés nem vezet. Fontos a szakmai turizmus is.

A tervezési területen ipari és/vagy bányászati tevékenység nem folyik.

3. Természetvédelmi kezelési célkitűzések meghatározása

3.1. Természeti, táji értékek

A fő cél a feltárással található, országos jelentőségű földtani alapszelvény, az őshonos élővilág, valamint környezetük természeti állapotának fenntartása, javítása; ökoturisztikai,

örökségvédelmi célú bemutathatóságának és további kutathatóságának fenntartása; a területen található esetleges egyéb természeti értékek megóvása, bemutatása. Azt kell elérni, hogy az alapszelvényként kijelölt terület természetes hatásoktól és emberi beavatkozástól mentesen huzamos ideig betölthesse tudományos és természetvédelmi funkcióját, azaz hogy földtörténeti korok eseményeinek és képződményeinek, egyben a létrejöttükhöz szükséges földtörténeti időnek a reprezentánsaként, mint bemutatóhely oktatási, ismeretterjesztési, ökoturisztikai célokra hasznosítható legyen; biztosítható legyen a további kutatásra alkalmas, megközelíthető feltárás kialakítása.

Emellett fontos szempont a tervezési területen lévő élő természeti értékek fennmaradásának biztosítása is.

3.2. Tervezési területhez kapcsolódó tevékenységek

A tervezési területen nagyobb mértékben az emberi beavatkozások (illegális hulladéklerakás, vandalizmus), kisebb mértékben a természetes folyamatok (pl. növényzet gyökerei által kifejtett erózió) korlátozhatják az ideális célkitűzések megvalósítását.

Aktív természetvédelmi kezeléssel meg kell akadályozni minden olyan emberi tevékenységet és területhasználatot (pl. ipari, építési és kommunális tevékenységet, illegális hulladéklerakást és a feltárások illetéktelenek általi kifosztását), valamint természetes hatást és folyamatot (erózió, feltöltődés, növényzet kártétele stb.), amelyek az adott objektumok fennmaradását veszélyeztetik; amelyek megvalósulásával külső hatásra megszűnik a feltárás *természeti emlék* jellege; sérül a táji érték; csökken a további megismerés és bemutatás lehetősége; károsodnak az élő természeti értékek.

Részletes kezelési terv

4.1. Természetvédelmi stratégiák

Az alapszelvény fennmaradását, környezete megóvását és az egyéb természetvédelmi célkitűzések elérését elősegítő tevékenységek támogatása; az azok károsítását, megsemmisítését eredményező tevékenységek tiltása.

A területhasználat és a területen folytatott gazdálkodási és egyéb emberi tevékenységek szabályozása; azok összehangolása a természetvédelmi célkitűzésekkel és a terület rendeltetésével; az alapszelvény károsodásának megakadályozása a kutatás, a látogathatóság és a bemutatás fenntartása érdekében.

4.2. Részletes kezelési előírások

Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Földtani, felszínalaktani természeti értékek, barlangok védelme

A tervezési terület **elsődleges értéke a földtani alapszelvény**, így annak kőzettani, rétegtani, szedimentológiai jellemzői. A tervezési területen a földtudományi értékek védelme biztosítja egyben a táji értékek védelmét is, melyek így külön beavatkozást nem igényelnek. Ezen értékek védelme elsősorban a káros emberi tevékenységekkel (illegális hulladéklerakás, vandalizmus) szembeni megóvást, másodsorban pedig a természetes, a meteorológiai, földtani folyamatok (lineáris és a növényzet által kifejtett erózió, tömegmozgások) okozta hatások mérséklését jelenti. Ennek megfelelően a területen a felszín átalakítása, vagy az azzal járó bármilyen tevékenység kizárólag a természetvédelmi célkitűzések elérése érdekében, a működési területével érintett, a természetvédelmi kezelésért felelős nemzeti park igazgatóság munkatársának felügyelete mellett végezhető.

A területen követ fejteni, a szálkövetet vésni, faragni, festeni, alakját, méretét megváltoztatni, arra tárgyakat rögzíteni tilos. A rongálás nyomait (festés, vésés) lehetőség szerint el kell távolítani.

Élőhelyek kezelése, fenntartása

Feladat a növényzet térhódításának időnkénti megakadályozása, figyelembe véve a feltárás környezetében lévő növényzet megóvását. Fontos, hogy csak azok a lágy- vagy fás szárú növények legyenek eltávolítva a feltárásról, amelyek akadályozzák azok megtekintését vagy közvetlenül károsítják azt (pl. gyökerek feszítő ereje), de természetesen itt szigorúan figyelembe kell venni azt, hogy védettek-e az egyes fajok.

Az élőhelyek kezelése és fenntartása, a fajok védelme nem történhet az alapszelvényekben feltárt képződmények állagának, láthatóságának kárára. Az előforduló/megtelepedő védett, vagy fokozottan védett fajok esetén mérlegelni szükséges, vajon aktív kezelés, áttelepítés, esetleg az élettelen értékekkel szembeni elsőbbségadás történjék-e. A védendő fajok termőhelyének, előfordulásának ismeretében a tanösvény át gondolt vonalvezetésével és kiépítésével megelőzhető állományaik sérülése.

Fel kell hívni a látogatók figyelmét a növények és állatok gyűjtésének tilalmára.

Táj- és kultúrtörténeti értékek

Látogatás

A tervezési terület egy, a terület földtana és fejlődéstörténete szempontjából rendkívül fontos és etalon képződményt tár fel, amely bemutatásra feltétlenül érdemes. Szabadon látogatható, így zárt, vagy korlátozottan látogatható területrészek nincsenek. Ennek megfelelően a szabadidős célú hasznosítás a természetvédelmi szabályok betartása mellett engedélyezhető. Tilos a területen technikai- és extrém sport tevékenységet folytatni, az ösvényen kerékpárral közlekedni.

Oktatás és bemutatás

A tervezési terület kezelésének fontos eleme a bemutathatóság feltételeinek biztosítása. Ennek keretében a feltárás falának felületét évente legalább egyszer fokozott óvatossággal meg kell tisztítani a kipergő és lerakódó törmeléktől. Ahol szükséges, és rontja a feltárás stabilitását, ott a feltárás falában, peremén megtelepedett növényzetet rendszeresen, körültekintő vegyszeres, vagy mechanikai kezeléssel el kell távolítani a földtani érték megfelelő láthatósága, bemutathatósága, illetve a biogén kőzetaprózódás elkerülése érdekében. Egyébként a természetes folyamatokat csak abban az esetben szükséges korlátozni, illetve törekedni hatásainak mérséklésére, ha ezzel életveszély szüntethető meg.

Kutatás, vizsgálatok

A földtani alapszelvények rendeltetés-szerűen kutatási tevékenység színterei is lehetnek, aminek a lehetőségét a természetvédelmi jogszabályok betartásával az erre jogosultak számára differenciáltan biztosítani kell. Az alapszelvény részletesen feldolgozott, de a további kutatások folytathatóak, a természetvédelmi jogszabályok betartásával.

A védett földtani alapszelvényekben történő mindennemű tudományos kutatást csak szakmai közintézmények végezhetnek, amihez a természetvédelmi kezelővel történő egyeztetésen, illetve adott esetben a Tvt. 38. § (1) szerinti engedély megszerzésén kívül az MTA MRB tájékoztatása is szükséges. A kutatáshoz szükséges a tulajdonos, vagyonkezelő, használatos hozzájárulása is, kivéve, ha a kutatásra pl. a Tvt. 41. § (1) szerint a természetvédelmi kezelő számára nyújtott, a védett természeti emlék, terület jobb megismerését elősegítő szolgáltatásként kerül sor. Eszközhasználat nélküli tudományos igényű megismerés, megfigyelés, dokumentálás, ezek publikálása szabadon lehetséges.

A felszín csekély mértékben, kézi eszközzel megbontó tevékenység, **felderítő gyűjtés** és **próbagyűjtés**, illetve a szűkebb és/vagy a tágabb környezetre is ható geofizikai eszközök (pl. paleomágneses mintavevő, szeizmika) használata a közintézmények számára az NPI-nél történő regisztráció, egyeztetés mellett engedélyezhető. Ilyen tevékenység a feltárás állapotában, és a természeti környezetben csak a lehető legkisebb változás előidézésével történhet úgy, hogy természeti értékekben, beleértve a növényzetet és az állatvilágot is, jelentős visszafordíthatatlan károsodást ne okozzon. A kutatás végeztével a feltárást úgy kell visszahagyni, hogy az illeszkedjen a környezetbe, és az eredeti, vagy az eredeti jellegéhez hasonló állapot helyreállítandó. A felszín gépi erővel történő jelentősebb megbontásával járó kutatás a helyszín jellege miatt még közintézmények számára is csak speciális engedélyek megszerzése után végezhető.

A kipergett, törmelékbe került kőzetdarabok eszközhasználat nélkül alkalmanként összeszedhetőek.

A kutatás publikált vagy adattárban elhelyezett eredményeit a kutatást végzőnek az igazgatóság számára hozzáférhetővé kell tennie.

Terület- és földhasználat

A területen építmény elhelyezése kizárólag az ökoturisztikai célú bemutatás és az állagmegóvás érdekében engedélyezhető abban az esetben, ha az építmény a környezet tájképi egységét károsan nem befolyásolja, állapotát nem veszélyezteti.

A területen külszíni és mélyszinti bányaművelés nem folytatható, vadgazdálkodási létesítmény nem helyezhető el és nem üzemeltethető.

Természetvédelmi infrastruktúra

A feltárás Szendrőládtól délre, a Bük-hegy nyugati oldalában található elhagyott kőfejtő.

A feltárás földutak mentén közelíthető meg, a település és az országút viszonylag közel helyezkedik el. Emiatt a megközelítő útvonalak mentén az illegális hulladéklerakást meg kell szüntetni.

A feltárás nem csak gyalogosan közelíthető meg, ezért szükséges a biztonságos és könnyen járható, egyértelműen kijelölt ösvény kialakítása. A tervezett bemutatóhely végleges ösvényeinek kialakításakor a terület részleges lezárása szükséges, a tereprendezést követően a közlekedést érintő korlátozó előírásokra várhatóan nincs szükség. Az ösvényeket úgy kell kialakítani, hogy illeszkedjen a természetes környezethez. Ehhez szükséges föld- és építési munkák csak kézzel végezhetők.

Az ösvény elején tábla kihelyezésével egyértelműen jelezni kell a megközelítő útvonalat. Fel kell hívni a figyelmet a meredek bányafal veszélyeire, illetve arra, hogy a látogatók a kijelölt utakról ne térjenek le, a növényeket ne szedjék, az állatokat ne háborgassák.

A feltárás tövében kell elhelyezni a bemutató, ismeretterjesztő táblát, amin elsősorban az alapszelvény nyújtotta földtani értékeket kell ismertetni, mellette a botanikai és táji értékekre is fel kell hívni a figyelmet.

A bemutatóhely tervezett táblája rendszeres karbantartást igényel. Állagmegóvása érdekében, évente legalább egyszer szükséges a tábla állapotának ellenőrzése (esetleges festése, a szerelékek ellenőrzése, szükség esetén pótlása vagy megerősítése). A látogatók útbaigazítása érdekében Szendrőlád fontosabb pontjaitól (pl. templom, buszmegálló) útvonaljelzés indokolt. Itt a kerékpáros megközelíthetőségre is fel kell hívni a figyelmet! A tanösvény útjelzéseit évi rendszerességgel ellenőrizni és szükség esetén javítani, pótolni szükséges. Jelenleg semmilyen turistajelzés nem visz a feltáráshoz.

A feltárás egy bányaudvar meredek fala, amelyet biztonságossá kell tenni, lehetőleg a kőzet anyagának további megbontása nélkül, és a veszélyre az ösvény kezdetén elhelyezett táblával figyelmeztetni kell!

A bemutatóhely kialakítását követően a kezelési munkák viszonylag kis ráfordítással elvégezhetőek, amelyekbe lehetőség szerint be kell vonni a helyi civil szervezeteket, iskolákat. Nekik elsősorban a rendszeres ellenőrzés, felügyelet, nyilvánosság figyelmének felkeltése terén lehet feladatuk.

Állandóan jelenlevő természetvédelmi őr biztosítása nem szükséges, de a kezelés során az ANPI részéről rendszeresen ellenőrizni kell a feltárás és a kiépített műtárgyak állapotát. Ugyanakkor a területen a helyi polgárőr szervezettel együttműködve célszerű megakadályozni a rongálásokat.

A tervezési területen ható káros természetes folyamatok (pl. bioerózió, tömegmozgások) nem jelentősek, a törmelékletjtők nem mozognak, aktív beavatkozást nem igényelnek.

A terület határán, a fő megközelítési útvonalak mentén hatósági tájékoztató táblát kell kihelyezni, szükség szerinti mennyiségben. A táblák fenntartásáról gondoskodni kell.

Amennyiben a területen az ökoturisztikai célú bemutatást szolgáló természetvédelmi infrastruktúra kiépítését nem az igazgatóság végzi, a bemutató útvonal nyomvonalát, a

természetvédelmi infrastruktúra elemeit és azok elhelyezését, arculatát, valamint a tájékoztató táblák tartalmát (különös tekintettel a helyszínen betartandó látogatási szabályokra) előzetesen egyeztetni kell az igazgatósággal.

Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Gyep (rét és legelő) művelési ágú területek kezelése

A hagyományos gazdálkodás által kialakított és fenntartott fajgazdag gyepes élőhelyek maximális diverzitásának megőrzése, fenntartása, helyreállítása. Rendszeres, de mérsékelt, a gyeppekhez kötődő védett, fokozottan védett és közösségi jelentőségű fajok életmenetét figyelembe vevő beavatkozással a cserjésedés és az özönnövények terjedésének megakadályozása, visszaszorítása. Legeltetés tervezése esetén a gyepes élőhelyek taposásra való érzékenységének és eltartó-képességének szem előtt tartása.

Művelés alól kivett területek kezelése

Település neve	Hrsz./alrészlet	Kiterjedés (ha)	Művelési ág	Tulajdonos, tulajdonosi csoport	Vagyonkezelő	Művelési ághoz kötött természetvédelmi kezelési előírás kódja	Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési előírás kódja
Szendrőlád	664/2b	0,1779	kivett	magán + Magyar Állam	ANPI		

5. A tervdokumentáció térképmellékletei:

